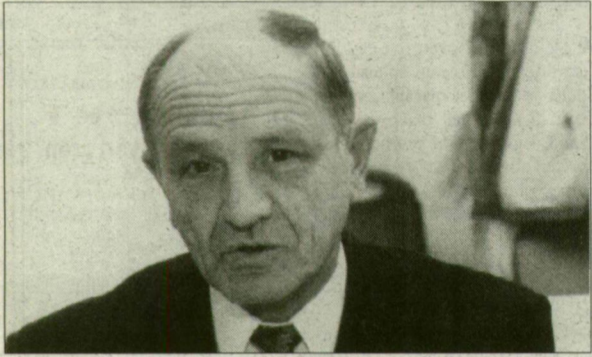

● Beck Zoltán:

„Az önkormányzat zsarolhatóvá vált”

Információhiány miatt kérdéses: Szeged jó vagy rossz üzletet kötött. (Fotó: Nagy László)

A bizottságok, a közgyűlés, s persze az egyes képviselők is nehezményezték, hogy a város vezetői nem vonták be, s késve tájékoztatták az önkormányzatot az állam privatizációs szervezetétől érkező sok-sok millió forintról. A szegedi „milliárdos játék” most újabb vitát kavart. Ismét fölmerült az a kérdés, hogy valóban jól járt-e a város? A „Tocsik-ügy” pedig új összefüggéseket vetett föl. Az önkormányzat pénzügyi bizottságának elnökével, Beck Zoltánnal, az Magyar Szociáldemokrata Párt egyetlen önkormányzati képviselőjével, a szocialista frakció tagjával beszélgettünk.

● **Az állammal szemben az önkormányzatok veszteségek vagy nyertesek?**
– Megítélésem szerint a történet hátrányosan érintik az önkormányzatokat. A dunaiújvárosi ítélet után nem képezhetne volna alku tárgyát a belterületi földek ellenértékének átadandó részvényesomag, illetve kifizetendő összeg. A számítás egyszerű technikai művelet, nem alkuozás kérdése.

● **Márpedig az állam és az önkormányzatok közötti közzétettért vaskos sikerdijt járt.**
– Semmiféle sikerdijnak nincs létjogosultsága! Ugyanis olyan ügyletért számolták föl, amely nem képezhetne vita tárgyát. Nem

● **Munkatársunktól**

1990-94: Az állami vállalatok gazdasági társasággá alakulnak. Jogszabály rendelkezik arról, hogy az önkormányzatokat a belterületi földek az átalakulási vagyonomérlegben szereplő értékeknek megfelelő részvény (üzletelés) illeti meg. Az esetek többségében az önkormányzatok ennél kisebb mértékben kaptak részvényt.

1994-95: Több jogerős bírósági döntés születik, melyekben kimondják: az állam privatizációs szervezete (akkor az ÁVÜ) helytelenül számította ki az önkormányzatot megillető részvények mennyiségét. Az ÁVÜ-nek, illetve az ÁPV Rt.-nek nagyszámú tartozása keletkezett az öt perli önkormányzatokkal szemben.

1995. október 11.: Két ügyvédi iroda (értesüléseink szerint: a budapesti ún. „1000-es” ügyvédi iroda és dr. Munz Károly szegedi ügyvéd) üzleti ajánlatot tesz, hogy képviseli Szegedet az ÁPV Rt.-vel szemben – perben és peren kívül. A polgármesteri hivatal vagyongazdálkodási irodájának két ajánlatot feljegyzésben foglalja össze.

volt miről alkuzni! Rádásul az önkormányzatok és az ÁPV Rt. is „a magyar állam”, ezért sem indokolt közzétételként magánvállalkozót beiktatni. „Sikerdijt” címszóval az adófizetők zsebéből húztak ki milliókat: Tocsik Márta az állam, a Vektor Rt. az önkormányzatok oldaláról. Mindkét szereplő tudta, hol az a határ, ameddig az alkuozásban elmehet, s feltételezhető, hogy az önkormányzatokkal „felülről”, illetve „alulról” egyezkedő számára egyazon pont jelentette ezt a „határt”.

● **Szeged esete a gazdasági alpolgármester szerint azt példázza, hogy a „jó közzétett” a város követelésének sokszorosát söpörheti az önkormányzat kasszájába.**
– Nem tudjuk, hogy jól, vagy rosszul járt-e Szeged. Nincs elegendő információ ahhoz, hogy tisztán lássunk. Ezt jelentette ki a pénzügyi bizottság már tavasszal is, de most is ugyanezt mondhatom. Nem értem, miért lett alku tárgya az önkormányzati követelés? Sajnálatos, hogy az ÁPV Rt. intézkedéseinek következtében az önkormányzatok zsarolhatóvá váltak.

● **Visszakövetelhető a „sikerdijt”?**
– Minden önkormányzat számára visszajár az indokolt költségekkel csökkentett „sikerdijt”. Ha ezért a bírósághoz fordulnak az önkormányzatok, véleményem szerint megnyerhetik a pert.

Ü. I.

Az ajánlatokat nem bírálják el „érdemben”.

November 1.: Hatályba lép a közbeszerzésekről szóló 1995. évi XL. törvény. Ennek alapján a közbeszerzések – szolgáltatások esetében 5 millió forint értékhatár felett – csak a törvény keretei között történhetnek.

A szegedi önkormányzat városfejlesztési és tulajdonosi bizottsága 6919-343/1995. (XI.01.) számú határozatában részletes kimutatást kér a belterületi földek megállapításáról november 15-i határidőre.

November 2.: A Vektor Pénzügyi és Befektetési Tanácsadó Rt. Báthly Gábor alpolgármesternek ajánlatot tesz a meg nem kapott részvények feltárása és megszerzésére.

November 15.: A Vektor Rt. szerződéstervezetét dr. Szalay István polgármester aláírja. A szerződés szerint a Vektor Rt.-t 8 százalékos sikerdijt illeti meg a részvény, illetve üzletrésznövekmény után. (A szerződés szövegét egy önkormányzati bizottság sem látta.)

A városfejlesztési és tulajdonosi bizottság határozatban kifogásolja, hogy a

● Báthly Gábor:

„Egyezkedünk, de pereljük is az ÁPV Rt.-t”

Az önkormányzatok és az állam vagyongazdálkodási szervezete közötti vitába Szeged is becsúszott. Az önkormányzat érdekeinek képviselőjére a Vektor Pénzügyi és Befektetési Tanácsadó Rt.-t bízta meg a város vezetése. A „Tocsik-ügy” kipattanása és tanulságai következtében lép-e Szeged önkormányzata? – kérdeztük Báthly Gábor gazdasági alpolgármestert, MSZP-s képviselőt.

– Összes követelésünket kihajította a Vektor Rt., ezért nem indokolt a szerződések felülvizsgálata. A belterületi földek ellenértékéért 370 millió forint névértékű részvény követelésünk volt. Ezzel szemben összesen több mint 1 milliárd 600 millió forintot hajtott be nekünk a Vektor Rt.

● **Ez hogyan lehetséges?**
– Nem mindegy, hogy a tőzsdén jegyzett részvényeket milyen árfolyamon számolják be. Márpedig például a Pick Rt. után nekünk járó 194 millió forint névértékű részvényesomagért 1 milliárd 342 millió forint készpénzt kaptunk, azaz a névérték 11,2-szeresét fizette ki a Vektor Rt. Ezért az ügyletért Tocsik Márta, remélem, nem kapott „sikerdijt”, mivel itt az önkormányzat, s nem az állam járt jól!

● **De egyáltalán: minek a közzétett? Az önkormányzatok számára a dunaiújvárosi eset kapcsán született, érvényes bírósági döntés: kiindulópont.**
– A bírósági ítélet arra vonatkozik, hogy az önkormányzatok – a belterületi földek ellenértékéért az államtól gazdasági társaságok alakult cégek vagyonomérlegben föltüntetett értékben – részvényeket kell kiadni. Szeged követeléseinek különbözeteiként a tőzsdén nem jegyzett, körülbelül 70 millió forint névértékű

részvényt kapott is, mely a valóságban szinte semmire sem használható. Arról azonban a bíróság nem rendelkezett, mit kell tenni, ha az adott cégnek már nincs kiadható részvénye. Ilyen esetben a polgármesteri hivatal vagy a tőzsdési játékokban járhatlan egyén nem tud mit kezdeni. De azért is szerezés, hogy a Vektor Rt.-t kértük közzétételnek, mert ez a cég együtt kezelte, egymással is összevetette az önkormányzatok követeléseit. Így „talált” Szeged számára újabb 11-13 millió forintot, ami hamarosan megérkezik az önkormányzat számlájára.

● **A „talált milliók” után járó 8 százalékos „sikerdijt” azonban megrövidíti a várost. Ezért tűnik megalapozottnak az elmelet: Tocsik Márta fe-**

● **Kronológia:**

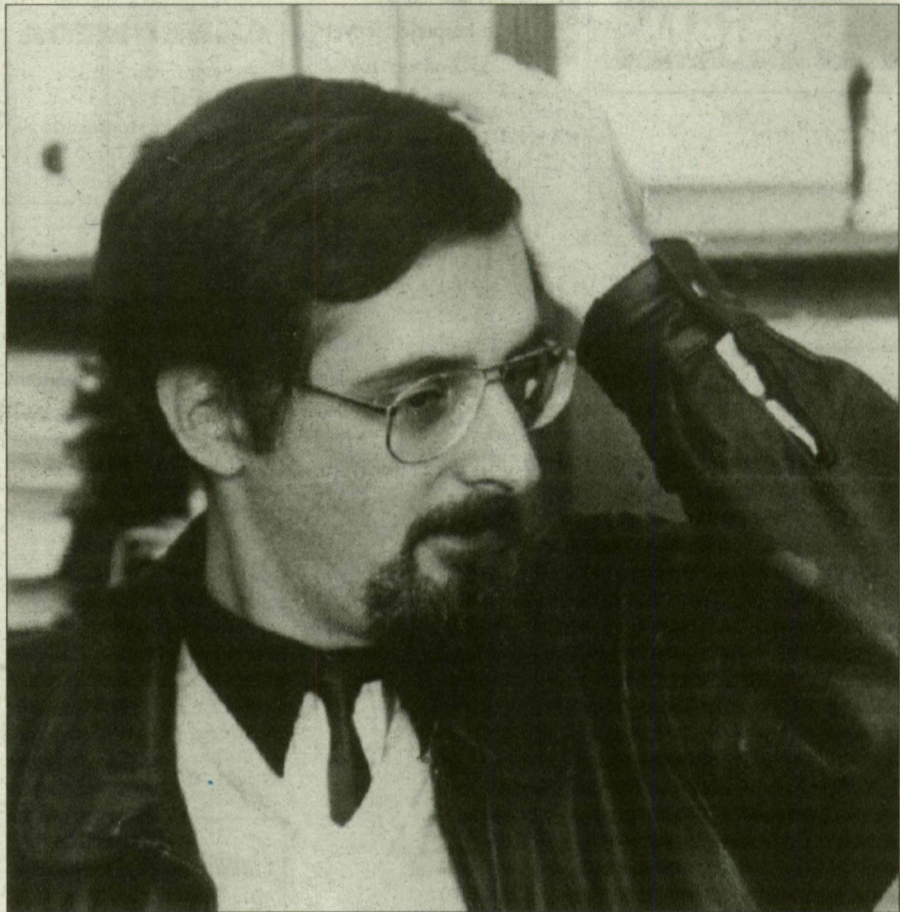
Szegedi milliárdok

polgármesteri hivatal vagyongazdálkodási irodája az előző ülésen kért, a belterületi földek értékére vonatkozó kimutatást nem készítette el. Az iroda képviselője bejelenti: a polgármester e napon aláírta a szerződést a Vektor Rt.-vel, „aki pereskedni fog az ÁVÜ-vel”.

December 6.: Az önkormányzat városfejlesztési és tulajdonosi bizottsága ismételen kifogásolja, hogy a polgármesteri hivatal vagyongazdálkodási irodája nem tudja annak a vagyonnak az értékét, mely miatt az állam privatizációs szervezetét az önkormányzat perelni kívánja.

1996. január 10.: Az önkormányzat városfejlesztési és tulajdonosi bizottsága változtatlanul nem kapja meg a kért kimutatást, több testületi tag kifogásolja, hogy az önkormányzat nem tudja, milyen összegű követelése lehet az állammal szemben.

Január 16.: Báthly Gábor alpolgármester 3 szerződést ír alá az ÁPV Rt.-vel: a

A Vektor Rt. jól dolgozott, de a „sikerdijt” fizesse az ÁPV Rt.! (Fotó: Nagy László)

részvényt kapott is, mely a valóságban szinte semmire sem használható. Arról azonban a bíróság nem rendelkezett, mit kell tenni, ha az adott cégnek már nincs kiadható részvénye. Ilyen esetben a polgármesteri hivatal vagy a tőzsdési játékokban járhatlan egyén nem tud mit kezdeni. De azért is szerezés, hogy a Vektor Rt.-t kértük közzétételnek, mert ez a cég együtt kezelte, egymással is összevetette az önkormányzatok követeléseit. Így „talált” Szeged számára újabb 11-13 millió forintot, ami hamarosan megérkezik az önkormányzat számlájára.

● **A „talált milliók” után járó 8 százalékos „sikerdijt” azonban megrövidíti a várost. Ezért tűnik megalapozottnak az elmelet: Tocsik Márta fe-**

ellenére késedelmi kamatot nem fizetnek, holott Lovas Péter, a Vektor Rt. ügyvezetője szerint „szegedi pénz” már február 17-én is utalt az ÁPV Rt.-re.)

Március 5.: A Délmagyarország kérdése nyomán a városi költségvetésről tartott sajtótájékoztatón kaptak a „milliárdos ügy”: az ÁPV Rt.-től származó 1,3 milliárd forint „bevétel többlet” az önkormányzat vezetői „üzleti titokként” kezelik, a történetekről semmit sem tudnak az önkormányzat illetékes testületei és a képviselők.

Március 8.: Báthly alpolgármester szerint ezen a napon írják alá február 20-i dátummal a bizománysági szerződést, melyben a Vektor Rt.-t 2013/C államkötvény vásárlásával bízzák meg. Az erre a célra biztosított összeg azonos az ÁPV Rt.-től kapott pénz maradékával. E napon aláírta egy március 19-i dátumozású bizománysági szerződést az említett államkötvények eladásáról.

Sajtótájékoztató a városvezetésről a „milliárdos ügyről”.
Március 18-26.: Zavar a szocialista frakción belül, dr. Tóth László jegyző menesz-

lülről, a Vektor Rt. pedig az önkormányzatok felől szippantott el milliárdokat az adófizető polgárok zsebéből.

– Semmiféle kapcsolatban sem állunk Tocsik Mártával, s a Vektor Rt. ügyvezetője, Lovas Péter sem tett említést arról, ok kívül tárgyalnak. Az bizonyos: egyetlen Szegeddel kapcsolatos dokumentum sem szerepel Tocsik Márta kezébe. Az összes szerződésen Kocsis István, az ÁPV Rt. akkori vezérigazgató-helyettese és az én aláírásom olvasható.

● **Mikor zárul le Szeged és a Vektor Rt. kapcsolata?**

– A Vektor Rt. teljesítette vállalását. A végelszámolás a novemberi közgyűlés elkerülhet, s azután közös

megegyezéssel felbonthatjuk az eredetileg 3 évre szóló szerződést.

● **Miközben peren kívül egyezkedik, Szeged perben is áll az ÁPV Rt.-vel.**

– Az energiaszolgáltató szektor privatizációja is érinti az önkormányzatokat: a Dégáz miatt 700 millió, továbbá 522 millió forint névértékű Démász részvényt követtünk. Ez utóbbi csomagot a bíróság is jogosnak ítélte, letéti igazolás formájában az önkormányzathoz került. A gázszolgáltatók ügyében most kezdődik a per. Azt pedig megfontolnának tartom, amit Budapest főjegyzője javasol: az eddig kifizetett „sikerdijt” az ÁPV Rt.-n hajtsa be az önkormányzat.

Újszászi Ilona

Belterületi aknák

Még a rendszerváltás előtt született az 1989. évi 13. törvény, amely az önkormányzatoknak járó belterületi földekkel kapcsolatban arra az álláspontra helyezkedett, hogy az átalakulási vagyonomérlegben szereplő belterületi földek értékének megfelelő részvény, illetve vagyonszám jár a településeknek.

Ezzel telepítették is az első aknát a törvényalkotók, hiszen azon, hogy mi minősül megfelelő értéknek, a jogszabály megszületése óta vitatkoznak az érintettek. Amikor az államnak át kellett alakítani vállalatát ahhoz, hogy privatizálhassa őket, a településeknek is nevékre írtak egy-egy részt. Igen ám, de az önkormányzatoknak a belterületi földek értékelésében csak véleményezési joguk volt, vétőt nem emelhetek, így akkora tulajdonrészt kaptak az átalakult cégből, akkora a könyvvizsgáló értékelte a telket. Ezeknek csak az egyik bajuk volt az, hogy kisebbségi – beleszólási jogot nem biztosított – részese-dést jelentettek, a nagyobb probléma a piacképtelenség volt. A társaság adósságokkal, a telek korszerűtlen üzemeltetéssel volt terhelt, az önkormányzat pedig „kenhette a hajrára” a tulajdonrészt.

Fordulatot az hozott az ügyben, hogy 1992-től kezdődően a törvény – a privatizációs bevételektől függően – lehetőséget adott az önkormányzati részesedések készpénzben történő kiadására, amennyiben a települések ezt a megoldást választják, s nem a részvényt. A gyors készpénzhez jutás lehetősége felvillanyozta az önkormányzatokat, s főként volna felfelé az árat, de az állami vagyongazdálkodás kezdett el egyenként vitatkozni a településekkel, mert félt a privatizáció lelassulásától. Ebben lehetett is valami igaza, hiszen képzeljük el a havonta összeülő, politikai indíttatású betartásoktól sem mentes testületek, falu- és városatyák milyen gyorsan tudtak volna megégyezni a belterületi földek elfogadható ellentételezéséről. Sok-sok potenciális befektetőnek fogyott volna el a türelme, meg a hamuban sült pogácsája, mire egy önkormányzat közgyűléssel szentesített döntést produkál. A vagyongazdálkodás pedig előremenekült és privatizált, az egyezséget későbbre hagyta. Időnként annyira belejött a magánosításba, hogy mindent eladott – lásd Pick Szeged Rt. –, így kénytelen volt a várost készpénzzel, rekordhoz közeli, tizenegyszer forint felletti részvényárfolyamon kifizetni.

Érdekes, hogy a nagyobb csomagok mégsem a '92 utániak, hanem – mint ahogy a Vektor-Tocsik páros is – a korábban keletkező ügyek következményei. Az önkormányzatok, érthetően, nem részvényt, hanem készpénz szerettek volna kapni. Perre mentek, a dunaiújvárosival pedig az elmúlt év végén az első precedens értékű eljárás jogerős – önkormányzatra néző kedvező – ítélettel végződött. Utána már felgyorsultak az események.

K. A.